

Палітычны барометр

Справа за выбаршчыкамі

Аб тым, што дзень выбараў першага Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь не за горами, цяпер здагадацца нават ты, хто прычыпова не чытае газет, не слухае радыё, ігнаруе тэлепраграмы навін. Справа ў тым, што ў рэспубліцы завяршылася ўтварэнне ўчасткаў для галасавання, а калі на будынку, скажам, школы паяўляецца шыльда, якая ўказвае, што тут размешчаны выбарчы ўчастак, складацца не зразумець, што "час настаў".

Для тых, хто жадае ажыццявіць сваё грамадзянскае права прыняць удзел у выбарах кіраўніка дзяржавы, абсталявана 6713 участкаў для галасавання, дзе будзе працаваць 70206 чалавек, не лічычы назіральнікаў. Праўда, як растлумачылі карэспандэнты Белінфарма ў Цэнтральнай камісіі па выбарах Прэзідэнта, толькі адзін з членаў участковых выбарчых камісій з'яўляецца вызваленым работнікам і атрымлівае заробатную плату. Складанне спісаў выбаршчыкаў яшчэ не завершана, таму можна толькі прыблізна сказаць, колькі грамадзян рэспублікі маюць права прыняць удзел у выбарах.

Найбольш актыўныя — гараджане

Прагназіраваць вынікі прамежкай падпісчыц лістоў за выбарчыя кандыдатуры ў прэзідэнты тых або іншых палітычных лідэраў сёння не асмельваецца ніхто, але таго, што ўсялякіх агрэсаў і неадкладнасцей хапае, у выбарчых камісіях не ўтойваюць. Гэта і нядзіўна, таму што ў ініцыятыўных групах па збору подпісаў увогуле працавала каля трыццаці тысяч чалавек, і калі ў кожнага хоць бы ў адзін ліст "закрылася" памылка, то не складана падлічыць, колькі лістоў прыйдзецца ануляваць.

Расшчодрыліся на дэфіцыт

На паперы, якая выдзелена ўрадам Цэнтральнай камісіі для друкавання выбарчых бюлетэняў, газета "Знамя юности" поўным тыражом магла б выхадзіць амаль месяц. У прыватнасці становішчы будучыя кандыдаты ў прэзідэнты, ім таксама не прыйдзецца ламаць галаву, на чым надрукаваць лісты і папакеты, таму што Савет Міністраў выдзеліў паперу і на гэтыя мэты. Кошт же будзе вылічвацца з сумы, прызначанай кожнаму з кандыдатаў на правадзенне агітацыйнай кампаніі.

Сітуацыя застаецца напружанай

Як паведамілі карэспандэнты Белінфарма ў інфармацыйнай службе Партыі народнай згоды (ПНЗ), яшчэ тры народныя дэпутаты: Барыс Савіцкі, Уладзімір Валчанскі, Аляксандр Спігасав звярнуліся з заявай у Цэнтральную камісію аб адкліканні сваіх галасоў, аддадзеных за прэзідэнта ў кандыдату на прэзідэнцкую пасадку прыйдзецца змагацца самім. І калі па нейкіх прычынах такі заказ не будзе прыняты, дапамагчы ніхто не зможа.

"МАРСКІЯ КАМЕНЬЧЫКІ" ПА-УЗДЗЕНСКУ

Пробная партыя дражэ з'явілася днём у фірменным магазіне камбіната кааператываў прамысловасці "Гарачы хлеб".

Выпуск гэтай папулярнай салодкай прадукцыі асвоілі кандытары хлебавога. Даволі памярковыя кошт "каменьчыкаў" — 6,780 рублёў за кілаграм, выдатны смакавыя якасці адразу прыкметны пакупніку. Ласунак разышоўся імгненна. Дарэчы, "марскія каменьчыкі" — гэта адзін з 40 відаў прадукцыі, якую выпускаюць сёння кандытары камбіната. У майскія святы работнікі кандытарскага цэха парадвалі дзяцей і ўсіх ласуноў смачнымі пернікамі "Дзяцінства".

Увогуле ж, кандытары выпускаюць за дзень звыш 400 кілаграмаў рознай прадукцыі. Гэта адно з нямногіх падраздзяленняў, якое не толькі захавала тэмпы вытворчасці, а і знаходзіць шліх наарошчвання яе аб'ёмам. У гэтым не маляла заслуга энергічнага кіраўніка камбіната А.Шэдава. А таксама кандытараў М.Бераневіча, Т.Рак, С.Дзясюкевіча — вытворцаў ласунакаў, майстроў сваёй справы.

Святлана МІХАЙЛОЎСКАЯ, Уздзенскі раён.

ТУТ І БЛАКІТНЫЯ ЕЛКІ

Даўно забудаваны шматпавярховымі дамамі цэнтр калгаса "17 верасня" Нясвіжскага раёна — вёска Высокая Ліпа. На тутэйшых вуліцах пастаянна падтрымліваецца парадак.

Сёлета, напрыклад, нялёгка паціснуць пра мясцовую школу. Драўляныя плоты вакол яе замянілі на металічныя. У вёсках, дзе падведзены газ, заасфальтаваны вуліцы. Вуліцы астатніх населеных пунктаў апрацуюць асфальт пасля таго, як будуць газіфікаваны.

Акрамя таго, калгас пакла-

Раіса Хвір.

У ЭКСПАЗІЦЫІ — ФАЛЬКЛОР

У Дзяржаўным музеі гісторыі беларускай літаратуры адкрылася выстава "Фальклор". Яе экспазіцыя прымеркавана да маючага адбыцця сёлета ў нашай рэспубліцы Міжнароднага фестывалю фальклору. Увазе наведвальнікаў прапануюцца абрады, якія найбольш поўна характэрныя для беларусаў і адносяцца нас ад суседзяў-славян. Гэта — Калыда, вальсавыя танцы і рытуалы, Купалле, вяселле, радзінны абрад і Дзялі. Сярод прадстаўленых экспанатаў — фотаздымкі славянскіх фальклорыстаў Раманава, Федароўскага, Нікіфароўскага, Дабравольскага, Сержпутоўскага, Насовіча, Карскага, Шэйна, Шырма, Цітовіча, Чачота, дакументы, звязаныя са зборальніцкай дзейнасцю Далега-Хадаскоўскага, аўтаграфічны запіс фальклорных твораў Гарэцкага, Шырма, кнігі, у розныя гады выдадзеныя гэтымі і іншымі зборальнікамі народных скарбаў. Наведальнікам выставы дадзена магчымасць пазнаёміцца з картай, на якой адлюстравана распаўсюджанне тых ці іншых абрадаў у межах этнічнага расселення беларусаў. Жадаючы могуць убачыць самі абрады і пачуць адпаведныя песні, што стала магчымым дзякуючы выкарыстанню відэазапісаў.

Арганізатары выставы "Фальклор" спадзяюцца, што экспазіцыя прыцягне ўвагу не толькі спецыялістаў, навукоўцаў, студэнтаў, але і шырокіх колаў грамадскасці, усіх людзей, хто неабыхава ставіцца да роднай культуры, яе багатых набыткаў і незвычайных скарбаў.

Пада ВОЙНІЧ.

"ХМЯЛІНЫЯ" ПОДПІСЫ

У падтрымку сваіх кандыдатаў усе ініцыятыўныя групы Салігорскага сабраўлі 10.749 подпісаў. З іх гарадзкая камісія па выбарах Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь прызнала несапраўднымі 1.491 подпіс — каля 14 працэнтаў. Найбольшая колькасць "праклятых" выяўлена ў лістах, дзе фіксаваліся прыймальнікі А.Калыдава — прэзідэнта ад Партыі аматараў лівя, — расказвае старшыня камісіі І.Купрычэч. — 384 паддзельных лістоў несапраўднымі прызнаны 23, з 535 подпісамі. У першую чаргу таму, што вельмі часта за некалькіх асоб распісвалася адна рука. Звяржце подпісы камісія запрацяпа вопытнага эксперта-графолага, які паспяхова зай-

маўся гэтым пры падвадзенні вынікаў выбараў у адной з афрыканскіх краін. Да правяркі былі таксама прыцягнуты работнікі пашпартнага стала. Члены камісіі хадзілі па квартарах, каб высветліць сапраўднасць падзонах подпісаў. Цікава, што ў асаблівай ахвотай прыйшлі БНФ правяраць дакументацыю тых, хто выступае на баку В.Кебіча, В.Новікава, І.Надворот.

Дзесяць лістоў з подпісамі на карысць І.Козіка ануляваны ў першую чаргу таму, што ў іх распісваліся асобы за ўзростам да 18 гадоў. Найбольш акуртанна афармліліся дакументы ў падтрымку С.Шушківецка, таму страты тут мінімальныя.

/Наш кар./

Большасць — за В.Кебіча

Учора прайшло пасяджэнне Мінскай абласной камісіі па выбарах Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. На ім былі падведзены вынікі збору подпісаў выбаршчыкаў па вылучэнню кандыдатаў на гэтую пасадку. У вобласці працавала 16 ініцыятыўных груп, якія займаліся зборам подпісаў. У раёнах і гарадах на працягу дзесяці дзён правяралася іх дакладнасць. У гэтай рабоце ўдзельнічалі таксама члены абласной выбарчай камісіі. У выніку быў устаноўлены 1.571 несапраўдны подпіс ліст. А ў іх 31.575 подпісаў прызнаны несапраўднымі. Былі выяўлены факты, калі за аднаго выбаршчыка падпісваўся другі, калі ставіліся ў лістах выдуманых прызванняў або подпісы збіралі не члены ініцыятыўных груп, а па іх просьбе — іншыя грамадзяне. У цэлым жа сітуацыя з кандыдатамі ў Прэзідэнты складалася наступная. Больш за ўсё подпісаў сабраў В.Кебіч — 59.092. За ім ідуць В.Новікаў — 32.305, 3.Пазняк — 23.955, Г.Карпенка — 17.579, А.Дубко — 14.110, С.Шушківецкі — 13.525 і А.Лукашэнка — 10.522.

На пасяджэнні была заслухана інфармацыя аб рабоце вытворча-гэмічнага аб'яднання сувязі па падрыхтоўцы да выбараў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

/Наш кар./

Спажывецкая кааперацыя

ІНШАГА НЕ ДАДЗЕНА

Не дужа даўно часта ўжывалася фраза: падсобная гаспадарка — не дугарадная. У тым, што гэта так, маглі ўважваць пераказанца ўдзельнікі пасяджэння праўлення аблспажыўсаюза ў Маладзечанскім раёне.

Свінаферма пабудавана тры гады назад у зручным, маляўнічым месцы каля вёскі Рацішкі, разлічана на 500 галоў. Тут створаны належныя ўмовы працы для жывёлаводства, адладжана кормазабеспячэнне. І нездарма сутачныя прывагі кормілі па пераважваюць 350 грамаў. За першы квартал на свінаферме атрымана 75,3 тны мяса. Многа гэта ці мала? Параўнайце: па гэтай сістэме аблспажыўсаюза ў гэтым квартале пакупіла 337 тны, а ў Мінскім, Уздзенскім, Вілейскім райспажыўсаюзах — па 3-4 тны.

Таму меў рацыю старшыня аблспажыўсаюза Я.П.Баравой,

Наогул, праблема рэнтабельнасці па сістэме няўмоўна паўстала на поўны рост. Многія прадпрыемствы, нават цэлыя галіны апынуліся на мяжы банкруцтва.

— А што ў такім выпадку робіць? — задаў рытарычнае пытанне старшынству. — Спачатку мяняюць кіраўніцтва, а калі і гэтая мера не дала станоўчага выніку, пускаюць прадпрыемства "з малаці". Выходзіць, што такі незайздросны лёс чакае ўсё грамадскае харчаванне, якое прынесла за чатыры месяцы 114 мільёнаў рублёў страт. Вядома, прычым падобных хібаў шмат. Не заўсёды яны на сумленні кааператараў. Але характэрна, што ўдзельнікі пасяджэння не шукалі вінаватых "з боку", не спрабавалі наладзіць вытворчасць эканамічна-палітычную сітуацыю, а аналізавалі ўласныя пралікі. Як было падкрэслена: праце-

сам трэба кіраваць, а не нагладзіць за ім. Дзе-нідзе ігнаруюць залатое правіла гандлю: прапаноўвай пакупніку тое, што яму патрэбна, вывучай попыт! У Кіеўку ж залезлі ў такі хамут да наваўленых камерсантаў, што і сёння не ведаюць, як выбрацца з яго. Давалося вызваляць ад пасады намесніка старшыні райспажыўсаюза па гандлю. А цана падобнай неразваротлівасці — 154 дні па аблспажыўсаюзу. Столькі часу некаторыя тавары знаходзяцца ў гандлёвай сетцы. Проста запойніць прылаўкі — не праблема. Хутэй прадаць іх, каб мець прыбытак і сродкі на набыванне новых тавараў, — вось задача! Не новая, але Я.П.Баравой даводзілася не раз напамінаць пра яе: "Браць тавары абі браць — не трэба. Тут павінны сваё важнае слова сказаць таваразнаўцы, камерцыйныя службы. Сёння

яны не на ўзроўні. Дзе аналіз таварных рышкаў, дзе дакладная арыентацыя на попыт? Няма. Вось і атрымліваецца як у той прымаўцы: "Папраў, кулі, каты лезуць. Напраўі — сабакі скачучы".

Хаця ў сістэме ёсць добры прыклад — Мінскі гаркапаганда. Тут наогул не карыстаюцца рабаўніцкімі кредитамі банка, тавары бяруць невялікімі партыямі, але разнастайныя. Непасрэдна ад вытворцаў, аптовых пастаўшчыкоў. Структура рэальнага тавараў і кан'юнктура рынку — галоўныя складальныя рэнтабельнасці.

ЦЭНТРАМ УРАЧЫСТАСЦЕЙ БУДЗЕ МІНСК

Пад старшынствам першага намесніка Старшыні Вярхоўнага Савета В.Кузняцова адбылося чарговае пасяджэнне Рэспубліканскай камісіі па падрыхтоўцы да святкавання 50-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Адзначалася, што падрыхтоўка да ўрачыстасцей прыходзіць арганізавана. Юбілейныя мерапрыемствы пройдуць 2-3 ліпеня на ўсёй тэрыторыі Беларусі. Саветамі абласных урачывасцей стане Мінск. Сюды прыедуць дэлегацыі з многіх краін блізкага і далёкага замежжа, вэтэраны Вялікай Айчыннай вайны, удзельнікі вызвалення Беларусі. Абудзецца ўскладанне вянкоў і кветак да помнікаў на плошчы Перамогі, "Мінск - горад-герой", На Кургане Славы, мемарыяльным комплексе "Хатынь", у іншых памятных месцах.

У Палацы мастацтва адкрыцца мастацкая "Вістаўка, прысвечаная 50-годдзю вызвалення Беларусі". Завяршыцца аб'яднанне экспазіцыі ў Дзяржаўным музеі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. Дзесяці творчых калектываў падрыхтавалі ўжо да юбілейных урачывасцей новыя музычныя праграмы, з якімі яны выступілі як на канцэртных пляцоўках, так і на імправізаваных сценах. У дні святкавання абудзецца спартыўныя спаборніцтвы і тэатральныя прадстаўленні.

На пасяджэнні камісіі разглядаліся пытанні арганізацыі сустрэч дэлегацый і груп вэтэранаў Вялікай Айчыннай вайны, правядзення ўрадавага прыёму і ўрачыстага сходу, прысвечанага 50-годдзю вызвалення Беларусі, якое абудзецца ў сталіцы рэспублікі.

БЕЛІНФАРМ

Працягваецца падпіска на "Мінскую праўду"

на трэці квартал 1994 года.

Падпісная цана — 6000 рублёў.

ПРОДАЮ МІНІ-ТРАКТОР у комплексе з навісным абсталяваннем і прыцепам. Оплату — налічаны расцэп (800\$). Тел. 21-03-32, 31-69-76.

Вытворчасць мяса ў гаспадарках вобласці за 4 месяцы г.г.

Графы: 1 — раіны, 2 — валаваа вытворчасць мяса /тыс.тон./, 3 — вытворчасць мяса на 100 га сельгасугоддзяў /цэнтнераў/, 4 — валаваа вытворчасць ад адпаведнага перыяду мінулага года /у працэнтах/, 5 — атрымана ялавічыны ўсяго /у працэнтах/, 6 — на комплексках /у працэнтах/, 7 — атрымана свініны ўсяго /у працэнтах/, 8 — на комплексках /у працэнтах/.

	1	2	3	4	5	6	7	8
Слуцкі	2,8	27,0	127	134	288	88	94	
Мядзельскі	1,4	26,0	127	130	108	106	123	
Капыльскі	3,4	32,0	121	134	180	103	110	
Дзяржынскі	2,0	34,0	117	114	165	116	114	
Стаўбцоўскі	2,1	23,0	116	124	166	105	95	
Маладзечанскі	1,8	34,0	112	117	123	106	111	
Салігорскі	2,2	23,0	110	115	116	102	93	
Крупскі	1,2	18,5	109	109	72	104	108	
Лагойскі	1,6	22,0	105	121	75	89	93	
Клецкі	2,0	41,0	105	108	92	111	122	
Барысаўскі	5,5	24,5	105	121	126	99,6	98	
Любанскі	1,9	24,0	105	117	74	81	36	
Вілейскі	2,2	29,0	104	128	117	72	57	
Пухавіцкі	2,5	26,0	100	98	99	93	100	
Чэрвеньскі	1,6	22,5	100	109	86	74	77	
Валожынскі	1,3	18,5	100	101	71	94	79	
Старадарожскі	1,0	21,5	100	97	44	81	87	
Смалевіцкі	1,6	28,5	100	111	58	87	117	
Мінскі	2,9	36,0	96	109	109	82	84	
Бярэзінскі	1,1	18,0	92	99,7	145	84	85	
Нясвіжскі	3,0	52,0	91	98	74	82	85	
Уздзенскі	1,8	21,0	90	107	98	80	77	
Па вобласці	47,1	28,0	105	114	104	92	93	

Пётр Сідаровіч.

■ "ПРЯМАЯ ЛИНИЯ"

ЧЕКИ «ИМУЩЕСТВО»: ЧТО ОНИ ДАЮТ НАМ?

Рыночные законы вносят в нашу жизнь всё новые элементы. Вот и теперь государство выдает именные приватизационные чеки «Имущество». С их помощью мы сможем купить акции конкретного предприятия и стать таким образом его совладельцами, получая на них определенный процент прибыли. В области имеют право на получение этих чеков 1.288.400 человек. Из них на 15 мая уже обратились в комиссии /их в области создано 381/ с заявлениями о начислении чеков 216.842 человека. Исполкомы местных Советов утвердили списки на 24.231 человека, которым начислено 1.550.784 чека.

Чеки, акции, сертификаты — понятия для нас новые. Многие не знают, как распорядиться этими чеками, куда их пристроить. Поэтому редакция, желая помочь жителям Минщины разобраться в некоторых вопросах, организовала 17 мая «прямую линию» с начальником областного управления по разгосударствлению и приватизации государственного имущества Федором Аникеевичем МУРАВЬЕВЫМ.

— Федор Аникеевич, здравствуйте. Я временно работаю в территориальной комиссии в г. Могилеве. Своей фамилии называть не буду, но очень прошу дать обстоятельный ответ на мой вопрос. В комиссию обратился инвалид Великой Отечественной войны в возрасте 78 лет. Неосновательно репрессирован, а затем реабилитирован. У него вклад в сбербанк по состоянию на 1 января 1991 г. в сумме 10,5 тыс. рублей и не использованные после приватизации квартиры остатки чеков «Жилье» на 1180 рублей. При выходе на пенсию имел трудовой стаж 48 лет, кроме этого работал еще три года будучи на пенсии. Сколько он должен получить приватизационных чеков?

— Давайте подсчитаем вместе с Вами. В зависимости от возраста ему положено 50 чеков, от трудового стажа — 48 + 3 = 51, дополнительно, как инвалида войны — 30 и как необоснованно репрессированному, а затем реабилитированному — 10 чеков, за вклад в сбербанк — 20, обмен остатков чеков «Жилье» на чеки «Имущество» /1180 : 120/ = 10. Вот и получается, что ваш уважаемый ветеран получит 171 чек.

— Звонит из Любани. Вот такая ситуация. Гражданин подал заявление на получение чеков «Имущество». Квота начислена и введена в компьютер сбербанка. После этого он вторично обратился в территориальную комиссию с просьбой учесть неиспользованные чеки «Жилье». Как быть?

— В этом случае первое заявление и соответственно начисленное количество приватизационных чеков аннулируются. Гражданин должен подать второе заявление, и затем вновь произойдет начисление квот с учетом всех документов.

— Второй вопрос. Муж у гражданки умер 31 июля 1993 года. Можно ли ей получить причитающиеся ей приватизационные чеки?

— Нет, нельзя, так как право на их получение у граждан Республики Беларусь появилось с 3 августа 1993 года.

— Шайханов Николай Егорович, из Борисова. Можно ли вместо чеков получить деньги?

— Нет. Вам выдаются именные приватизационные чеки и их надо использовать по прямому назначению. Можете свои чеки перечислить на счета специализированных инвестиционных фондов /но сначала уточните, имеют ли они лицензию на работу с чеками/, чтобы приобрести акции или доли государственных объектов. Кстати, в Мингосимущество имеется заявление представителей Б. Борисова на получение лицензии

инвестфонда.

— Могу ли за чеки «Имущество» выкупить частный участок?

— Нет, не можете.

— Здравствуйте! Я работаю на Молодеченской мебельной фабрике. Сначала мы были на аренде, в конце прошлого года приватизировали предприятие. Половина оценочной стоимости государственного имущества, как нам сказали, зарезервирована для оплаты приватизационных чеков. Меня интересует, будет ли ограничение для работников фабрики на количество долей имущества, оплачиваемой чеками?

— Да, будет. Работник предприятия сможет вложить на своем предприятии не более 120 чеков, что равно приобретению имущества на 3 миллиона рублей.

— А если я не обменяю все чеки «Имущество» на акции, то смогу ли получить компенсацию за неиспользованные?

— Статья 13 Закона «Об именных приватизационных чеках Республики Беларусь» гарантирует владельцам неиспользованных чеков их погашение по истечении срока обращения. Для погашения чеки могут быть предъявлены по месту их выдачи или Национальному банку. Сумма компенсации будет зависеть от количества неиспользованных чеков и их стоимости на момент окончания выдачи по Республике Беларусь.

— Бармин Семен Назарович, здравствуйте. Окончил техникум, работаю в Минске. Недавно женился и живу в общежитии. Мои родители живут в Борисове и два года назад выкупили государственную квартиру за деньги. Если они подарят мне неиспользованные чеки «Жилье», смогу ли я обменять их на имущество?

— Если бы Ваши родители не имели возможности для целевого использования чеков «Жилье», то подаренные Вам можно было бы обменять на чеки «Имущество». А поскольку такая возможность у них была, но они ею не воспользовались, то вам нельзя произвести обмен чеков «Жилье» на чеки «Имущество».

— Звонит из Несвижа. Скажите, пожалуйста, как будет организована продажа акций за именные приватизационные чеки?

— Орган приватизации или по его поручению фонд /агентство/ заключают договоры с акционерным обществом на основании предварительного сбора заявок. Распределение ак-

ций производится через пункты продажи, на аукционных торгах и т.д. Чековые счета для продажи акций физическим лицам будут открываться и в учреждениях сберегательного банка. Акции можно приобрести и в специализированных инвестиционных фондах.

— Чем отличаются привилегированные и льготные акции от обыкновенных?

— Владелец привилегированных акций имеет преимущественное право на дивиденды в размере не менее установленного процента от номинальной стоимости акции. Независимо от того, получена прибыль или нет.

Льготные акции выдаются членам трудового коллектива, преобразованного в акционерное общество. Они продаются им на 20 процентов ниже номинальной стоимости. Пакет таких акций определяется органом приватизации.

— Здравствуйте, беспокоит из Мяделя. Я работал на Севере. У меня имеется вклад в сбербанк России. Могу ли его поменять на чеки «Имущество»?

— Нет, не можете. Дополнительные чеки «Имущество» начисляются гражданам Республики Беларусь на вклады, которые хранятся в сбербанках республики.

— Из Слуцка беспокоит. Скажите, входит ли в трудовой стаж аренда отбывания наказания в местах лишения свободы?

— Нет, не входит.

— Звоню из Минска. Приватизируется артельное предприятие. Какую форму оно получит и можно ли создать при этом коллективное предприятие?

— Действующее законодательство не определяет правовых принципов создания и деятельности коллективных /народных/ предприятий. В процессе приватизации артельного предприятия оно может быть преобразовано в открытое акционерное общество в соответствии с положением, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 16 августа 1993 г. № 552.

Предприятие, сданное в аренду, может быть приватизировано путем выкупа арендованного имущества, если в договоре аренды, заключенном до вступления в силу Закона «О разгосударствлении и приватизации государственной собственности в Республике Беларусь», оговорены порядок, условия и сроки выкупа этого имущества. В этом случае может быть создано общество с ограниченной или дополнительной ответственностью.

— Рабичев Тереза Домениковна, из Столбцов. Здравствуйте. Могу ли я приватизационные чеки использовать для выкупа государственной доли имущества не в Столбцах, а, скажем, в Минске? У нас ничего не приватизируется.

— Если вопрос: можно ли завещать и дарить чеки? И что будет, если я потеряю их? Восстановят ли их мне?

— Вы не совсем правы. Управлением «Мингосимущество» только что завершена работа в Столбцах по приватизации базы «Агромашизачет». На именные чеки там зарезервирована государственная доля имущества на несколько миллионов рублей. Но, несмотря на это, на свои чеки Вы имеете право приобрести акции или долю государственного объекта на всей территории Республики Беларусь, в том числе и в Минске.

Вы имеете право дарить и завещать чеки в установленном законом порядке.

Чеки потерять невозможно, поскольку имуществом, на которое выделены чеки, является государственная квота отчислением «сбербанка» на открытие /чековой/ счета. На руки же вам выдается сертификат. В случае его утери Вам придется обращаться в отделение сбербанка за выдачей дубликата, за что необходимо уплатить госпошлину. Правда, ее размер пока не определен. Так что лучше ничего не терять.

— Фарбер Борис Ефимович, читатель «Минской правды», житель г. Минска. Получаю ли дополнительные чеки «Имущество» инвалиды Советской Армии II группы по общему заболеванию? Ограниче-

но ли количество приватизационных чеков?

— Уважаемый Борис Ефимович! Инвалидам Советской Армии по общему заболеванию начисление дополнительных чеков законом не предусмотрено.

Для того, чтобы конкретно ответить, сколько Вам положено чеков как инвалида Советской Армии, назовите, пожалуйста, свой возраст.

— Я 1920 года рождения.

— Спасибо. Вам положено дополнительно 50 чеков как инвалиду. Общее количество приватизационных чеков не ограничивается.

Аналогичные вопросы были и от других жителей области. Разъясняем: участник войны имеет право на получение дополнительно 15 чеков, а инвалид войны — 30. Если же они были репрессированы, а затем реабилитированы, то еще по 10 чеков. Унику фашистского концлагеря положено дополнительно 15 чеков. Столько же — и вдове погибшего мужа-партизана, если она не вступила в новый брак.

Ряд вопросов повторялся, на некоторые отвечаем без указания конкретного лица.

— Людоед интересуется, что делать с чеками «Жилье», которые остались после выкупа квартиры.

Их можно обменять на чеки «Имущество» — жилищная квота в рублях делится на коэффициент 120.

Чеки не начисляются на ребенка, который родился после 3 августа 1993 года. Если у ребенка в возрасте до 16 лет имеется в сбербанк вклад на 1.01.91 года, то он присоединяется к вкладу родителя, которому начисляются его чеки.

Опекун не освобождается от уплаты госпошлины.

Для получения чеков за годы работы после выхода на пенсию нужно предоставить справку из фонда социальной защиты.

Справку о составе семьи необходимо предоставлять, если есть дети, и только тому родителю, на которого будут начисляться чеки «Имущество».

Право на приобретение акций на льготных условиях имеют:

— работники госпредприятия, преобразованного в акционерное общество;

— бывшие его работники, проработавшие на нем не менее 10 лет — мужчины и 7 — женщины и уволенные по уважительной причине; лица, имеющие право по закону на возмещение или восстановление на прежней работе;

— работники, вышедшие на пенсию с приватизированного предприятия.

— Сколько чеков начисляется детям-инвалидам, а также инвалидам с детства? — спрашивают нас.

— Детям-инвалидам в возрасте до 16 лет начисляется:

— при наличии родителей — 10 чеков;

— в случае смерти или лишения родительских прав одного из родителей — 30 чеков;

на ребенка, оставшегося без родительской опеки и находящегося в опекунской семье, доме семейного типа или в детском интернатском учреждении, его законному представителю — 50 чеков.

Инвалидам I и II групп с детства, независимо от их возраста, начисляется 50 чеков.

Редакция выражает благодарность Федору Аникеевичу Муравьеву за участие в «прямой линии». Думается, что у жителей области возникнет еще немало вопросов, связанных с именными чеками «Имущество», приватизацией. С ними вы можете обращаться в редакцию или областное управление по разгосударствлению и приватизации, а также звонить по телефонам: 68-25-43 /редакция/, 24-35-91 /облуправление/.

Материалы «Прямой линии» подготовил к печати Петр Сидорович.

Маладзечанскія навіны

ГАРАДСКІ ТЭЛЕКАНАЛ

Ужо сёла, напэўна, пачне работу. Аб гэтым паведамляе мясцовы журналіст дырэктар наядуна створанай у Маладзечне тэлекампаніі «Піянер ТК» А.В.Грыгор'еў. Акцыянернае таварыства закрытага тыпу «Піянер» стала яе стваральнікам.

Мяркуецца, што максімальны аб'ём тэлевышчання можа склаці 12 гадзін. Асабліва ўвага, адзначыў А.В.Грыгор'еў, будзе ўдзяляцца інфармацыйным і камп'ютарным праграмам, рэкламе, асветленню работы гарадскіх службаў.

У КАТОЛКАЎ БУДЗЕ ХРАМ

Гэтае месца ў скверы поблізу кінатэатра «Радзіма» знаёмае многім маладзечанцам. Многія з надзей і чаканнем пазіраюць на ўсё больш выразныя абрысы будынка касцёла. Будаванніцы работы тут выконвае МПМК-210 аб'яднання «Маладзечанскабуд». Вялікую дапамогу аказваюць самі парафіяне. Як грашовымі сродкамі, так і неспрэчным уздзеяннем у будаванні. Наогула жа пастаяннай крыніцы фінансавання работ не існуе. Касцёл узводзіцца за кошт добраахвотных ахвяраванняў людзей і арганізацый, а таксама банкаўскай пазыкі.

У БАГАТЫХ — СВАЕ ДЗІВАЦТВЫ

Не год, не два збіраў грошы жыхарка Германія фэра Хоўбіца, а можна сказаць, усе сваё свядоме жыццё. Капі на рахунак з'явілася дастаткова, на яе погляд, сума, зварнулася да дэлегацыі Міжнароднага Чырвонага Крыжа, якая адыбавала ў беларускі горад Маладзечна, з некалькі незвычайнай просьбай. Яна папрасіла кіраўніка дэлегацыі Удэ Гідэ знайсці на Маладзечаншчыне жанчыну, якая б згадзілася на накопле-

ня ёю сродкі набыць для сябе гурт аветч, даглядаць іх з сям'ёй і карыстацца п'янам сваёй працы.

Удэ Гідэ з дапамогай маладзечанскай сэрбскай справы і далікатным даручэннем. Такія жывёлавадка знайшлася.

Члены дэлегацыі паведамілі, што пасля ўзагаднення пытання з нямецкай фэра яны вернуцца ў чэрвені з грашыма для незвычайнай фэры.

Марыя КУЗАЎКІНА.

Новая газетная горад шакіраў не здзіўля. Дзесяткі па ліку стала «Наша прамі» — газета камуністаў раёна. Выданне, прама скажам, незвычайнае. Некалі адрукаваных на машыны артыкулаў-заметак, падписанных п'ярамі з п'ярых газет. І ўсё гэта пераняты на ўсе гэтыя лічаныя экзэмпляры...

■ У партыях і рухах

НЕ МІФЫ,

а справядлівасць, роўнасць, дэмакратыю прапагандауюць у ходзе прэзідэнцкай перадвыбарнай кампаніі камуністы Салігоршчыны

І ўсё ж, як кажуць, газета ўбачыла свет. А гэта значыць, што камуністы Салігоршчыны напамінаюць аб сабе, імкнучыся пашырыць сферу свайго ўздзеяння, павялічыць рады.

— Валентин Іванавіч, — пытаю ў сакратара райкома Партыі камуністаў Беларусі В.І.Шарбіна. — Ваша газета — усур'ёз надойца?

— Аб нейкай строгай пераходнасці выхадзі выдання гаварыць сёння нельга, — адказвае ён. — Бо мы не маем сродкаў на самае элементарнае, не кажучы ўжо пра дарожны паперу, друкарскія расходы. Але пастараемся выпусціць газету як мага часцей. Асабліва ў час правядзення важных палітычных кампаній.

Сёння галоўны клопат салігорскіх камуністаў — выбары прэзідэнта Беларусі. Мы выступаем у падтрымку свайго кандыдата, сакратара ЦК ПКБ, сустаршыні Народнага руху Беларусі В.М.Новікава. Не сакрэт, што перамога на выбарах будзе не так проста. Якія ж будучы далейшыя дзеянні камуністаў?

— Гавару выключна толькі

за сябе, — папярэдзіў В.І.Шарбіна. — Сімпліты выклікае і Лукашэнка. Палаба-еца яго байцоўскі характар. Кебін не заслугоўвае даверу хача б за тое, што яго ўрад прывёў рэспубліку да крытычнага стану, да аб'яднення мільянаў і ўзабагачэння дзесяткаў. А камуністы, які і раней, змагаюцца за роўнасць, справядлівасць, свабоду. Дарэчы,

з гэтых людзей, усіх працоўных у органах улады, абараняць іх. Наконт падтрымкі... Сапраўды, мала хто згодзіцца, каб вярнуўся той час, калі першы сакратар райкома партыі даваў указанні, як у якіх тэрмінах ся-е, каго выбіраць у Саветы, у суды...

Зразумела, дыктатура з боку некаторых партыйных кіраўнікоў павагі ў людзей не выклікала. У свой час я быў сакратаром партарганізацыі саўгаса, інструктар райкома. І бачыў усё гэта, можна сказаць, энтузі.

Увогуле, аб манополі на ўладу. Выступаем я партыя парламенцкага тыпу. Пры сённяшняй шматпартыйнасці аб нейкай дыктатуры і гаварыць нельга. Таму, калі прымаем новых членаў, то папярэджваем: на партфель кіраўніка не разлічвай. Падумай, не спытайся! Дарэчы, за колькасцю членаў мы не ганяемся, не плануем, колькі рабочых, калгаснікаў прыняць. Галоўнае — свядомасць, пазіцыя чалавека. Раённая партыйная арганізацыя аб'ядноўвае сёння сем першых — дзве ў горадзе і пяць вясковых. Усяго каля паўтары сотні чалавек. Большасць — былыя члены КПБ. Нядаўна прынялі чатырох новых членаў. Кандыдацкага стажу цяпер не патрабуюцца, як і розных анкет. Самы малады камуніст — трыццацітрохгадовы работнік ЦЭЦ Ігар Пракаповіч. Вераць у ідэю роўнасці, справядлівасці і актыўна працуюць дзеля яе інжынер буйтэста № 3 Ю.М.Дзячэнка, слесар заводу «Універсал» А.С.Копцік, пенсіянер М.М.Харчанка. Сярод камуністаў 60 працэнтаў — пенсіянеры, што не можа не зніжаць базальнасці партыйнай арганізацыі.

Але В.І.Шарбіна ўпэўнены, што час прымусяць людзей больш сур'ёзна задумацца над сваёй пазіцыяй, і многія з'явіцца выбар на карысць камуністаў. Якія абцяжары ўжо не на словах, а на справе ажыццяўляць справядлівую мару людзей, устаяць роўнасць, свабоду, справядлівасць.

Уладзімір БЫЧЭНА.

■ Вось так і жывём

ЗА МЕСЦА Ё ПІДЗЕМЦЫ

Кожны дзень, калі а спускаюся ў падземку, бачу адну і тую ж карціну: жабрачка з працягнутай рукой каля ўваходу. Твар нізка завязаны хусткай і апушаны долу, а сядзіць яна не на прыступках /крых божэ заступіцца/, а на маленькіх табурэтках, засланым іраванай поцілкай.

Але аднойчы яе месца заняла конкурэнтка. Што тут пачалося! Жанчыны ўчліліся адна другой у валасі, лаяліся на чым свет стаіць. Прэжыжы, якія ішлі на працу, спачатку нічога не маглі ўявіць. А потым, разбярэшся, махнуў рукой на вэханалі і зноў засяліліся на сваёй справе. Толькі ўволю нарагатаўся маладая кабета, якія падавалі жыццё кветкі ў метро. Яны пад'юджалі раз'юшаных жанчын, якія працягвалі валтузіцца за сферу ўплыву, кідалі дробныя грошы на зямлю, пацяжваючыся, як тыя адбіралі іх адна ў другой. Агідная карціна!

ВУЛІЧНАЯ АЗБУКА

Маленькі хлопчык, бедна апраўны, напэўна, першы раз трапіўшы ў горад, наўна вылучыў вачанята на негра, які вальжана вылезіў з машыны.

— Мама, а мама, — цягнуў ён за руку вясковую кабета. — Паглядзі, нявольнік, а на машыне катаецца...

— Наглядзеўся фільмаў пра нявольнікаў, вось і ляпача ўсё што ў галаву ўдэруцца, — сумелася маці.

Пажылая жанчына, якая стаяла побач на аўтобусным прыпынку, цяжка ўздыхнула:

— Не вініце хлопчыка. Час мяняецца. Гэты чарнаскуры велікан і да яго падобна даўно ўжо напісалі на дошцы і ўвасобілі ў жыццё лозунг: «Рабы — толькі не мы...»

Буйнейшая ў рэспубліцы трусаферма на 500 галоў ёсць у калгасе «Слабодскі» Старадарожскага раёна. Далейшае развіццё падсобнага промыслу прадугледжвае выраб скур, тушонкі, вэнджанне мяса, пашуў шапак і паўкажухаў.

На здымках: начальнік падсобнай гаспадаркі Роберт Сазанаян; агульны выгляд трусафермы.

Фота Анатоля БАСАВА.

ЯК ПАЧУЮ МУЗЫКУ ДУХАВУЮ

Багатую праграму прадставіў на заныальных агляд школьнай мастацкай самадзейнасці аддзел адукацыі Стаўбёўскага райвыканкома. Высокае майстэрства паказалі дзіцячы танцавальныя калектывы «Вішнёвак» Вішневецкай сярэдняй школы, узорны харэаграфічны ансамбль «Лявоначкі» Стаўбёўскага ГДК, узорны ансамбль танца «Гарошынка» з калгаса «Чырвоны Кастрычнік». За часоў выступлення ансамбля народнай музыкі Коласаўскай дзіцячай музычнай школы, ба-янага аркестра раёна Цэнтра эстэтычнага выхавання школьнікаў, дзіцячага фальклорнага ансамбля «Медуница» Навасвержанскага СШ, ансамбля народнай песні «Званочкі» раёна Дома дзіцячай творчасці, ансамбля народнай песні «Бразготы» дзіцячага садка № 5 г.Сталбцы. Прадстаўніча выгледзілі на аглядзе і дзіцячы аркестры Стаўбёўшчыны. Іх тут — тры.

Упрыгожаннем канцэрта было выступленне ўзорнага духовага аркестра Стаўбёўскага ГДК, якім кіруе выкладчык дзіцячай музычнай школы Уладзімір Курдун. Шмат апладысментуў «сарвалі» юныя духавікі з калгаса «Хотава». Яны выканалі беларускі народны танец «Полька ніўяныцкая», апрацоўку яе зрабіў іх кіраўнік Г.В.Бень. Гэты духавы аркестр створаны ў 1988 годзе. Раман Вітольдвіч працаваў дырэктарам Дома культуры ПМК-74, якая знаходзіцца ў вёсцы Дзеярэўка. Калі яму прапанаваў стварыць духавы аркестр у Хотава, ад-хотна пагадзіўся.

Для ўдзялення аркестра набыта прыгожая форма. Хотаўскія музыкі выступалі на Беларускай тэлебачанні, у многіх гаспадарках раёна.

Ірына АНДРЭЕВА.

Уладзімір АНТОНАЎ.

У СТАДЫН КЛІНІЧНАЙ СМЕРЦІ

знаходзяцца грамадскія музеі народнай славы. Чаму такое здарылася?

Праглядваючы нядзюна генплан забудовы Мінска, зварнуў увагу на пантэон воінскай доблесці беларусаў, які будзе ўзведзены ў мікрараёне Уручча. Аўтарскі калектыў "Белпраекта" /архітэктары Л.Дзядзіч, М.Пірагоў, інжынер Д.Коласава/ ставілі перад сабой належаў задачу — адлюстраваць сродкамі архітэктуры багату ваенную гісторыю Беларусі, якая бярэ пачатак з часоў фарміравання беларускай народнасці. Тут будзе экспаната, якія датычаць найбольш значных падзей нацыянальна-вызваленчага руху, першай і другой сусветных войнаў, партызанскага руху і, вядома ж, стварэння Узброеных Сіл незалежнай дзяржавы — Рэспублікі Беларусь. Дарэчы, гэты праект пасля трохразовага абмеркавання прызнаны лепшым. Не мог не парадвацца таму, што ў сталіцы нашай рэспублікі ўзнімаецца яшчэ адзін культурна-гістарычны цэнтр.

Знаёмства з названым генпланам пацвердзіла мяне да аналізу дзейнасці тых музеяў, якія ўжо даўно адкрыты. Тым больш што ў свой час была прынята пастанова аб стварэнні музеяў у кожным раёне, кожным калгасе, у кожнай навукальнай установе. Во які быў размах! Многія паспелі зрабіць. Ды настай час, калі стала модным адмаўляцца ад усёго таго, што з'яўляецца папярэдняй пакаленнем. Закапаныя адражэнскія працэсы, перабудовышчы дабраліся і да музеяў, прысвечаных Вялікай Айчыннай вайне, пераходзячы да гісторыі нашай роднай краіны. Я ніколі не быў супраць таго, каб вяртаць гісторыю імёнаў і падзей, якія раней кімсьці зноў выкрэсліліся. Рабіць гэта трэба ўважана, прадумана. І ні ў якім разе не за кошт імёнаў, якім у музеях адводзілася ганаровае месца.

Некалькі месяцаў назад заглянуў у музей Героя Савецкага Саюза Пятра Купрыянава, які быў адкрыты ў жодзінскай сярэдняй школе № 1. Яго маці, Настася Фамінічэна, праводзіла на вайну аднаго за адным п'яць сваіх сыноў. Ніводзін не застаўся ў жывых. Падзвіг маці-патрыіцы скульптары А.Заспільні, І.Міска, М.Рыжанкоў і архітэктар А.Графімчук адлюст-

равалі ў мемарыяле, які ўзведзены ў горадзе. Імя братаў Купрыянавых прысвоена Жодзінскаму ПТВ-75. Імя Героя Савецкага Саюза Пятра Купрыянава носіць дзіцячая музычная школа і адна з вуліц Жодзіна. Дарэчы, ёсць такая вуліца і ў сталіцы нашай рэспублікі. Гэтым людзям выказалі ўдзячнасць землякам, якія аддалі свае жыцці за родны край. У іх сэрцах жывуць вобразы герояў.

Але вернемся ў школьны музей. Напэўна, няма такой рэспублікі, адкуль бы сюды не прыязджалі экскурсіі. Тут уладальнікі Вялікай Айчыннай вайны сустракаліся з вучнямі, расказвалі ім аб сваіх вогненых франтавых дарогах. Была падрыхтавана група школьных экскурсаводаў. Гэтыя хлопчыкі і дзяўчынкі ўвесь свой вольны час праводзілі ў музеі. Многія з іх пасля заканчэння школы паступілі на гістарычныя факультэты вышэйшых навукальных устаноў, сталі афіцэрамі. Музей атрымаў званне народнага.

А цяпер? За тыдзень ні адной экскурсіі. Да музея Пятра Купрыянава нікому няма справы. Быццам ён не жыве тут, быццам не ішоў на вайну, не падаў грудзям на варожую амбразуру. Паўтарыся: быццам не яго партрэт уважбелены ў мемарыяле. Дадам таксама, што ў свой час сюды паступілі больш тры тысяч п'яць ад прадстаўнікоў дывізіі, у які ўваходзілі жодзінскі хлопцы. Усе яны захоўваюцца. Гэта жывыя сведкі тых п'яць гадоў. Ды, як ужо адзначалася, няма каму з імі знамяцца.

— Наш музей адкрыўся ў 1973 годзе. Дарэчы ён да мяне. У гэтай школе я вучылася, сюды пасля заканчэння Беларускага педагагічнага ўніверсітэта вярнулася на працу. І ніяк не магу зразумець, чаму "пад адном" пущана патрыятычнае выхаванне

падрастаючага пакалення, — зазначыла кіраўнік музея Г.А.Мазыніцкая.

Са слязамі на вачах Галіна Антонаўна расказвала, як адна міністэрская дама, правараючы работу школы, катэгарычна загадала: "Музей баявой славы пераабсталяваць пад краязнаўчы..." І, магчыма, яна ад свайго не адступіла. Тады на месцы партрэта земляка прыладуць саматканныя рунікі ці лапці. О, божа, што ж прапаноўвае на змену героіка-патрыятычнаму выхаванню! Злітуйся над маладымі людзьмі... У лапці нас жа ўжо абубі. Хачу тую правараючыцу зразумець, можна. Прычыну забыцця музеяў баявой і працоўнай славы трэба шукаць глыбей. Вы ў гэтым пераканасцеся, калі перачытасце розныя Канцэпцыі выхавання, якія Міністэрства адукацыі рэспублікі "выпакс" з нэймавернай паспешлівасцю. На чым заснаваны мой вывад? А на тым, што ў гэтых Канцэпцыях не знойдзецца нават намёкаў на тое, што былі, ёсць і будуць героі Вялікай Айчыннай вайны. І гэта ў той час, калі прызыўнікі адмаўляюцца злучыцца ў армію, калі ў казармах лютую "дэдаўшчыну". Дайшоў да таго, што ваенны камісарыяты сумесна з міліцыяй і пракуратурай вымушаны праводзіць нацыянальны па ўручэнні прызыўнікам поэмаў. Дажыліся, дакраваліся... Я добра памятаю свае журналісцкія камандзіроўкі ў адну з ваенных частак, дзе праходзілі абласныя ваеннавыя гульні школьнікаў. З гэтай вялікай зацікаўленасцю хлопчыкі садзіліся ў баявыя танкі і БМП, наведвалі казармы, палігоны, салдацкія кафэ, камбаты бытавога абслугоўвання і г.д. Ды і ў многіх школах меліся ваенна-спартыўныя комплексы, закрытыя цэры з трэнажорнымі аддзяленнямі, зброя...

Карацей кажучы, рабілася ўсё, каб пад-

рыхтаваць юнакоў да службы ў войску. Цяпер дапрызыўная падрыхтоўка зведзена да нуля. Нават пасады ваенрукоў у школах і ПТВ скасаваны. Прабачце, на такое мог пайсці чалавек з няпоўным наборам розуму ці замаскіраваны вораг. Жорстка, але праўдзіва. А цяпер вольны музей народнай славы даваў да клінічнай смерці. Ды не толькі школьніка...

Звыш ста гадоў пражыла маці жодзінскага героя. Такое даўгалецце нахавана лёсам, каб новае пакаленне змагло снёсці гучны прыцягальны сілу маці і Бацькаўшчыны, без якіх немагчыма існаваць жывіць. Тут размова аб Бацькаўшчыне вядзецца адухоўлена, бо яна для нас, пагадзіцеся, — тая ж маці. Вобраз яе, пішчотны і дарэгі, знікае з нашай памяці і сэрца толькі разам з намі. Пакуль мы жывым — ён у нашых сэрцах.

Пасля смерці Настасі Фамінічэны яе доўгі стаў "Домам-музеём П.Купрыянава". А цяпер вольны і па ім ужо шкрабаюць кішчоры слепакоў-перабудовшчыкаў. У падзяржэнне прапануюць фрагмент з выступлення намесніка старшыні пастаяннай дэлегацыі камісіі па адукацыі, культуры і рэлігіі А.Каралёва на XVII сесіі Жодзінскага гарадскога Савета народных дэлегатаў: "Камісія катэгарычна настойвае на сваёй даўняй прапанове аб падпарадкаванні гарадскому аддзелу культуры таўзавага Дома-музея маці П.Купрыянава" ператварэнні яго ў краязнаўчы музей. Усё тая адвадворкі накіраваў маю памішанна, адсутнічаюць сродкі на маю дапамогу зусім пустымі, калі не скажае болей...

Вось пра гэтае "болей" і хачуцца паразважаць. Наўжо шановны Каралёў усё яшчэ дэлеці патрыятызм на перыяды? Тых, хто вызначыў у часы Вялікага княства Літоўскага, і тых, чые грудзі прашуць фа-

шысці дзот у гады Вялікай Айчыннай вайны. Першыя ён гатовы ўзвесці, як кажуць, да нябёсаў, а другіх наогул выкрасціць з гісторыі.

Закранем яшчэ адзін аспект з прыведзенага фрагмента. Заўважце, колькі пагарды ў словах "так званых". І гэта гаворыцца чалавек, які вядзе школьнікаў па нільгёх пудзінах гісторыі. Не да твару выхавальца з гісторыі герояў, які "па густу" сённяшнім уладным структурам. Кожнаму адукацыйнаму, згодна з яго ўладам, прыступка. Можна, намеснік старшыні выказаў думку ўсіх гараджан аб ператварэнні музея? У тым жа нумары газеты "Жодзінскія навіны", адкуль узяты фрагмент, ёсць і такія словы: "Заўтра, 23 лютага, у 14.00 адбудзецца ўрачысты мітынг і ўскладанне кветак да помніка маці-патрыіцы". Таму хачуцца парайці Каралёва: не дзярыцеся па жывому. Крочце ў нагу з тымі хто вам аказаў дэпутацкі давер.

Некалькі дзесяцігоддзяў у мінскай сярэдняй школе № 28 працаваў музей юнага героя Вялікай Айчыннай вайны Марата Казея. У сталіцы нашай рэспублікі, бадай, няма такой навукальнай установы, вучні якой не прыходзілі б сюды на экскурсію. У музей паступалі пісьмы з самых розных гарадоў і вёсак краіны. І ў кожным была просьба: "Раскажыце пра юнага партызана...". І расказвалі дзеці пра свайго раўнесьніка. Што ж сталася з гэтым цэнтрам героіка-патрыятычнага выхавання? Пад маркёр рэканструкцыі школы яго "прыкрылі".

Такіх фактаў, калі ў навукальных установах перастаюць існаваць музеі народнай славы, на Міншчыне шмат. Ды што гаварыць пра грамадскія, калі нават у дзяржаўных музеях засталася па адной-дзве

стаўкі экскурсаводаў. І атрымліваецца, што яны, сустрэўшы групу, не паспяваюць распавесці аб усім тым, чым багаты музей. Замест глыбокай перакананасці — некампетэнтнасці, замест навуковага падыходу — спрошчанасці, замест удумлівага асэнсавання падзей — раўнадуднага скораворака. Пры такім падыходзе наўрад ці захоча наведвальнікі калі-небудзь паўтарыць падобнае падарожжа па залах музея.

Трэба зрабіць усё, каб ніводзін школьны экспанат не "згубіўся", бо на дакументальных і рэчавых матэрыялах, рэліквіях мінулага і сучаснага дзеці значна лепш усведамляюць шматваковы гісторыя Бацькаўшчыны, барацьба народных мас за яе свабоду і незалежнасць.

У гэтым, значна, вінаватая не толькі педагагічная калектыў. У школах, як выстэпалася, не існуе прадмета "Краязнаўства". А ён патрэбны, бо жыццё пераконвае, што без ведання родных мясцін, іх гісторыі, прыроды, без любові да зямлі, на якой мы выраслі, немагчыма выхаваць сапраўднага патрыёта Беларусі. Гэтым, паўтарыся, і павінна займацца школьнае краязнаўства. Хто з нас на сваім жыццёвым шляху не сустракаў следытаў, якія, вобразна кажучы, многае маглі з-пад зямлі дастаць. Дзікі рынак цяпер паставіў перад ім надзейны шлагбаум. Адна паездка групы вучняў у горад, багаты гістарычнымі помнікамі, з'ядае ўвесь месячны бюджэт школы. А дзейнасць турысцка-краязнаўчы туртоў у межах роднай школы — справа марная. Недааравана і тое, што сёння ў нашай рэспубліцы ніхто не рыхтуе дыпламаваных музейных работнікаў. А тых, хто ёсць, — гэта аматары. Ім самім яшчэ трэба вучыцца. Зрабіць такую выснову мне дапамагло знаёмства з работай музеяў — і тых, што ўжо "сканалі", і тых, якія вольны перастаюць "дыкаць". Для таго, каб яны актыўна дзейнічалі, патрэбна прадумана дзяржаўная праграма выхавання патрыятызму, адражэння нашай культуры, нацыянальнай самасвядомасці, традыцый роднага краю.

Уладзімір КОБРЫН.

■ Наши консультации

ПОСОБИЯ для беременных женщин

Разъясните, пожалуйста, какие пособия положены женщине, находившейся в отпуске по беременности и родам.

М.Сырокович, г.Молодечно.

Согласно Закону Республики Беларусь "О государственных пособиях семьям, воспитывающим детей", пособие по беременности и родам с 1 января 1993 г. выдается не только работающим женщинам, как было ранее, но и женщинам, обучающимся с отрывом от производства в профессиональных, средних специальных, высших учебных заведениях, признанных безработными.

Пособие по беременности и родам работающим женщинам выдается в размере 100% заработка без ограничения его двойной тарифной ставкой /окладом/, но не менее двух минимальных заработных плат. Следовательно, если с 1 апреля 1994 г. среднемесячный заработок у женщины будет менее двух минимальных зарплат /например, 100.000 руб./, то пособие по беременности и родам ей будет выплачено в размере 120.000 руб. в месяц.

Пособие по беременности и родам студенткам, женщинам-военнослужащим, женщинам, признанным безработными, также не может быть менее двух минимальных заработных плат.

При рождении ребенка женщине выплачивается единовременное пособие в размере трех минимальных заработных плат. С 1.04.94 г. размер этого пособия составляет 180.000 руб.

Постановлением Совмина республики от 20.06.91 г. № 248 "О дополнительных мерах по улучшению охраны материнства и детства в Республике Беларусь" предусмотрена выплата единовременного /поощрительного/ пособия женщинам, ставшим на учет в женской консультации до 12-недельного срока беременности, регулярно посещавшим ее и выполняющим предписания врачей в течение всего срока беременности. Пособие назначается и выплачивается в размере 50% единовременного пособия, выдаваемого при рождении ребенка /в настоящее время 90.000 руб./.

Выплата пособия производится одновременно с выплатой единовременного пособия при рождении ребенка за счет средств Фонда социальной защиты населения Республики Беларусь.

З. ГРИГОРОВИЧ,
начальник отдела соцстраха
Минского областного
управления Фонда социальной
защиты населения
Республики Беларусь.

■ СПОРТ

ПЕРАМАГЛІ ГАСПАДАРЫ ПОЛЯ

У верасні алімпійскай зборнай Беларусі ў Украіны ўключалася ў алімпійскія турніры да Алімпіяды 1996 года ў Атланце. У плане падрыхтоўкі да гэтых аднакласных матчаў разглядалася сустрэча алімпійцаў дзюдо рэспублікі, якая адбылася на мінскім стадыёне "Трактор".

Гаспадары поля перамаглі з лікам 2:0. Першы мяч у вароты ўкраінскай зборнай быў забіты на 41-й хвілінцы першага тайма. Дыяганальны перадачы Алег Пуціла вывёў на ўдарную пазіцыю Аляксандра Кушлыя, і той не прамакхнуўся. А ў другім тайме Пуціла сам стаў аўтарам гола.

Учора ў Кіеве сустракаліся нацыянальныя зборныя Украіны і Беларусі.

УЗНАГАРОДЫ МІНЧАН

Адміністрацыя Мінскага аўтазавада і спартыўны клуб МАЗа дапамагалі клубу

аздаўленчага бегу "Аматар". Ён аб'ядноўвае многіх рабочых, інжынераў, тэхнічных работнікаў і служачых прадпрыемства і калопціцца аб іх аздаўленні. З членамі клуба Анатоль Гоголеў праводзіць заняткі па агульнай фізічнай падрыхтоўцы, наладжваюцца сумесныя трэніроўкі, выязды на прабегі, якія праводзяцца не толькі ў Беларусі, але і ў краінах блізкага і далёкага замежжа.

Восі і ядаўна праўленне "Аматара" пры садзейнічанні спартыўна-турыстычнай фірмы "Бег-тур" і спартыўнага клуба МАЗа арганізавала паездку групы марафонцаў на традыцыйны прабег у польскі горад Вроцлаў.

На старт выйшлі каля чатырохсот спартсменаў з адзінаццаці краін. У абсалютным першынстве перамог вядомы польскі біатун Тадеуш Лавіцкі, які паказаў выскі вынік — 2:24.09. У пасцедку лепшых увайшлі тры бегуны з Мінска. Другое месца заняў Сяргей Юдзянкоў, чацвёртае — Юрый

Брандас, пятае — Сяргей Коваль. Сярод жанчын трэцім прыбырар стала юная мінчанка Ірына Сірэнка.

Кубак за камандную перамогу ўручаны мінчанам.

НА ЧЭМПІЯНАТ У САЛОНІКІ

У грэчаскім горадзе Салонікі сёння стартуе чэмпіянат Еўропы па спартыўнай гімнастыцы сярод жанчын. Рэспубліку Беларусь на гэтым першынстве будзе прадстаўляць мінчанка чэмпіёніцы свету Ларыса Лук'яненка і Тацяна Агрыжа, а таксама пераможца маладзёжнага першынства Еўропы Вольга Гяк.

Як адзначыла перад ад'ездам галоўны трэнер нашай каманды Галіна Крылеўка, спартсменкі старанна рыхтаваліся да чэмпіянату і разлічваюць на ўзнагароды.

ЛІДЭРЫ ВЫЙГРАЮЦЬ

У трэцяй лізе чэмпіянату Рэспублікі Беларусь па

футболу праведзены гульні 26-га тура. Каманды, якія займаюць першыя чатыры месцы, дабіліся перамогі.

Па-ранейшаму лідзіруе мінская "Атака-Аўра", якая ў Сморгоні выйграла ў мінскавых футбалістаў з лікам 3:1 і мае цяпер 43 ачкі. На два ачкі адстае грэчаскі "Карант-Файерс", які нанёс паражэнне "Агемашу" — 2:0. Трэці радок турнірнай табліцы займае барысўская каманда "Фамаліаўт" — 39 ачкоў. У прапашым туры футбалісты з горада на Бярэзіне ў Стоўбцах з лікам 3:1 выйгралі ў "Гіёмана".

У ніжняй частцы турнірнай табліцы знаходзяцца любанская "Арэс", "Гіёмана", "Зара" з калгаса імя Скарпова і Маёрава Старадарожскага раёна і класіка "Рада". У 26-м туры ўсе яны пацярпелі паражэнні.

Адзін лепшыя каманды з трэцяй лігі прыродуць у другую лігу.

/Наш кар./

Заява Міхаіла Вярзеенкі

Старшы праёра мінскага "Дынама" Міхаіл Вярзеенка падаў заяву аб тым, што пакідае сваю пасаду. Аднак пакіне ён каманду ў чэрвені, пасля заканчэння рэспубліканскага чэмпіянату, дзе яго падпалечны лідзіроўка. Як стала вядома з дасведчаных крыніц, прычынай гэтага сталі яго абвостраныя адносіны з кіраўніцтвам дынамаўскага клуба. Аднак што дамычыць пасады галоўнага трэнера нацыянальнай зборнай Беларусі, якую па сумішчальніцтву займае Вярзеенка, то яна пакуль застаецца за ім. Паводле паведамленняў той жа крыніцы, яму нават было прапанавана ўзначаліць яе. У адказ пакуль не было ніякага рашэння.

БЕЛІНФАРМ.

ФОТАРЭПАРТАЖ

Фізікультурна-спартыўнае свята прайшло ў Фрунзенскім раёне Мінска. На яго былі запрошаны ветэраны вайны і працы, школьнікі, жыхары суседніх раёнаў — для іх дэманстравалі свае майстэр-

ства студэнты Акадэміі фізікультуры і спорту Беларусі.

На зялёным дыяне стадыёна выступілі гімнасты, веласпедысты, майстры бокса і барацьбы, лёгкаатлеты.

Ганаровымі гасцямі свята сталі ўдзельнікі вакальнага ансамбля ветэранаў "Ваявыя сяброўкі", якія выканалі вядомыя песні часоў вайны.

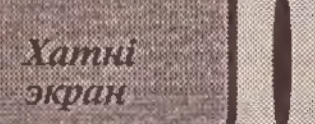
На здымках: спяваюць "Ваявыя сяброўкі"; спартсмены ўдзельнічаюць у спаборніцтвах; афіцэры і афіцэры ў адзенні студэнтаў.

Аляксандр Мельнік.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Покажи свою силу

25 мая, чацвер

Беларускае тэлебачанне

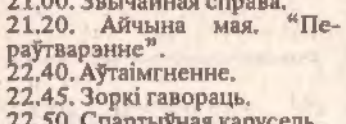
13.30. Навіны.
15.30. Конкурс піяністаў імя І.А.Цвяткавай.
16.20. "Руіны страляюць..." 5-я серыя.
17.30. Навіны.
17.40. Праграма мінска-рэспубліканскай дэлегацыі (Гродна).
18.10. Абласныя навіны (Гродна).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. За "гэтае маё пісьмо..." 19.00. Актуальнае інтэр'ю.
19.30. Праблемныя акасіі пра-дэкаў харчавання.
19.40. Партрэт на фоне часу.
20.10. Паціцы ўрапа.
20.25. П'яць хвілін на жарты.
20.30. Кантакт.
20.35. Дзыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пад купалам Сусвету.
21.45. "Патоп", 2-я серыя.
22.35. Надвор'е.
22.45. "Валінінаў дзень".
22.55. Ніка.
23.20. "Патоп", 3-я серыя.

Канал "Астанкіна"

14.00. 17.00. 20.00. 22.55. Навіны.
14.25. Прапрымалынік.
15.05. Ях дабіцца поспеху.
15.20. "Прыгоды Тома Сое-ра" (Японія).
15.50. Канцэрт.
16.10. ...Да 16 і старэйшым.
16.50. Тэхнадром.
17.25. П'яніста.
17.50. 20.35. Надвор'е.
17.55. "Раскол", 9-я серыя.
18.55. Кінапанарама.
19.40. Добрыя ночы, малышы!
20.45. Лато "Мільён".
21.15. "Ад Лешчанкі да Лешчанкі" Музычная праграма.
23.00. Футбол. Таварыская сустрэча. Зборная Даніі — зборная Швецыі. Перадача з Даніі.

Канал "Радзіа"

15.00. 19.00. 22.20. Весткі.
15.20. Студыя "Рост".
15.50. Там-там навіны.
16.05. Новыя лініі.
16.50. "Сустракайце бабулю", Мультифільм.
17.00. Будні.
17.45. Святая кніжы дзень.
17.55. У свеце аўта- і мотас-порту.
18.25. Свае гульні.
19.25. Падрабязнасці.
19.35. "Санта-Барбара". Тэле-серыял.

27 мая, пятніца

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Дзелава хроніка.
8.20. Пад купалам Сусвету.
8.30. Надвор'е.
8.40. П'яць хвілін на жарты.
8.45. Урок здароўя.
9.10. "Патоп", 2-я серыя.
10.00. "І не пакінуць..." Мінска-рэспубліканскай дэлегацыі (Гродна).
10.30. "Патоп", 3-я серыя.
11.50. "Карамболь". Ток-шоў з удзелам Г.Вашчанкі.
13.30. Навіны.
13.40. Паціцы ўрада.
13.55. Фільм-канцэрт.
14.45. Тэлеарыя пра на-стаўніка географіі А.У.Пра-коф'ева.
15.20. ПІК.
16.00. Мастэрская. Г.Буралкін.
16.15. "Руіны страляюць..." 6-я серыя.
17.30. Навіны.
17.40. Тэлеарыя пра паэта К.Жука.
18.00. Дзелава хроніка.
18.10. Абласныя навіны (Могілёў).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Навіны дадзена ўлада? Партызанскі раён Мінска.
19.45. Расказвае І.А.Антоніаў, былы батальённы ваенфель-чар.
20.15. Студыя "Тэлесябры-на". Падарункі на добры на-строй.
20.25. П'яць хвілін на жарты.
20.30. Кантакт.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пад купалам Сусвету.
21.45. "Патоп", 4-я серыя.
22.55. Надвор'е.
23.05. Рэйтынг.
23.20. Ніка.
23.35. "Мы вясёлыя, шчаслівыя, таленавітыя". Маст.фільм.

Канал "Астанкіна"

5.15. Ранішняе размінка.
5.30. Раніца.
7.45. "Дзёўчынка і леў". Мультифільм.
8.00. 11.00. 14.00. 17.00. 20.00. 23.00. Навіны.
8.20. Сарока.
8.40. "Замочак з скарэтам".
9.00. Тэлешоў "50 x 50".
10.20. Амерыка з М.Тарату-там.
10.50. 0.35. Прэс-экспрэс.
11.20. Тэніс. Адкрыты чэмпіянат Францыі.
11.50. Футбол. Таварыская су-стрэча. Зборная Даніі — збор-ная Швецыі. 2-гі тайм.
14.25. Прапрымалынік.
14.50. Бізнес-клас.
15.05. "Шуры-муры".
15.35. Алесіа і кампанія.
16.05. "...З іншага боку..." 16.50. Азбука ўласніка.
17.25. Навіны культуры.
17.40. Чалавек і закон.
18.10. 20.35. Надвор'е.
18.15. Амерыка з М.Тарату-там.
18.45. Поле цуду.
19.40. Добрыя ночы, малышы!
20.45. "Погляд" з А.Любімавым.
21.35. "Дэн Огаст" (ЗША). Фільм 5-ы.
22